00akk025z026 29-11-2000 17:32 Pagina 1

Beperk volgend jaar rhizoct

Kies voor een resistent ras en zorg voor een optimale teelt

Rhizoctonia gaf dit jaar flinke problemen. Aangetaste bieten hebben twee tot vijf procent minder suiker. Bij zware aantasting gaan hele percelen verloren. De ziekte bezorgt de teler dus fors inkomensverlies. Keuze voor een resistent ras is de belangrijkste maatregel om de schade volgend jaar te beperken.

OOK IN 2000 waren er weer grote problemen in de teelt van suikerbieten door de bodemschimmel Rhizoctonia solani. De schimmel veroorzaakt wortelbrand en wortelrot. Door de relatief koele en natte zomer leek de schade aanvankelijk mee te vallen. Bij het rooien van bieten werden er echter op menig perceel veel rotte bieten gevonden. De teler kan dan niets anders dan de rotte bieten in het zwad uitzoeken. Aangetaste bieten geven problemen bij verwerking in de fabriek. Een goede bestrijding is niet mogelijk.

Het afgelopen jaar zijn circa 2000 eenheden Laetitia uitgezaaid in de praktijk. Laetitia is een ras met resistenties tegen rhizomanie en rhizoctonia. Het resistentieniveau tegen rhizoctonia is voldoende. Het ras kan op percelen die met rhizoctonia en met rhizomanie besmet zijn goed meekomen. Onderzoek op het IRS wijst uit dat de financiële opbrengst van Laetitia zo'n acht procent achterblijft bij gangbare rhizomanierassen zonder rhizoctoniaresistentie.

Immuniteit bestaat niet

Wonderen mogen we echter nog niet verwachten van rhizoctoniaresistente rassen; immuniteit tegen de rhizoctoniaschimmel bestaat niet. Jonge planten van resistente rassen zijn gevoelig voor rhizoctonia-aantasting, waardoor planten wegvallen. De wegval is echter minder dan bij een gevoelig ras.

Aantasting van jonge planten komt vooral voor op de snel opwarmende zandgronden. Fungiciden in het pillenzaad tegen rhizoctonia zijn niet toegelaten. Vroeg zaaien zou de schade kunnen beperken, maar Laetitia is nog schietergevoelig. Het IRS onderzoekt de mogelijkheden van pillenzaadbehandeling en methoden om de besmetting van de grond terug te dringen, zodat resistente rassen optimaal kunnen presteren.

FOTO'S: IRS

1. Laetitia (rechts) heeft minder last van rhizoctonia dan een niet-resistent ras (links)
2. Rhizoctoniarotte bieten geven problemen bij de verwerking. Vermijd problemen bij de levering door de rotte bieten in het zwad uit te zoeken.
3. Waspeen wordt aangetast door dezelfde rhizoctoniaschimmel die bieten aantast.
4. Een slechte structuur bevordert de aantasting door rhizoctonia. Ook een resistent ras presteert dan onvoldoende.

Maatregelen tegen rhizoctonia

Rhizoctonia heeft geen waardplant nodig om te overleven. De schimmel maakt echter wel gebruik van de gelegenheid om een biet te infecteren. Bijvoorbeeld: als een plant bij een slechte pH of een slechte structuur van de grond groeit, wordt de biet gemakkelijker en heviger aangetast. Maar helaas, een goede pH en een goede structuur voorkomen de ziekte niet.

Als u rhizoctonia verwacht, neem dan de volgende maatregelen:

- Zorg voor een optimale pH, bodemstructuur en bemesting van de bodem.
- Teel geen bieten na maïs of gras, want dat verhoogt de kans op rhizoctonia.
- Teel geen suikerbieten na schorseneren of waspeen met rhizoctoniaschade.
- Kies een resistent ras.
- Zaai niet voor april vanwege schietergevoeligheid van het resistente ras.
- Zaai iets dikker dan normaal ter compensatie van vroege plantwegval en een mindere zaadkwaliteit.
- Vermijd waar mogelijk verspreiding van de ziekte. Laat aanaarden of mechanische onkruidbestrijding achterwege op percelen waar de besmetting zichtbaar wordt.